

ZALÁN TIBOR

Papírváros

EGY LASSÚDAD REGÉNY ÚJABB FEJEZETE

a fürdőhelyen azon a nyáron különösen sok volt a verekedés

A saját köhögésemre riadtam fel, de még mielőtt megmozdultam volna, észrevettem, hogy a vállamon nyugszik a feje, súlytalanul és szerencsétlenül, akár egy férges dió, jellegtelenre összeszáradt arcocskára reszketett közvetlenül az enyém mellett, melyet még az ébredés göcsörtjei is átrajzoltak, hirtelen nem tudtam, hogyan került a karom a feje alá, vagy a feje hogyan a karomra, mindegy persze, és persze csak bizonyos nézőpontból az, hiszen, ha én magamtól nyújtottam oda, akkor akármit is gondolhat most, még olyat is, hogy képes és hajlandó lennék fölleveníteni azt a régi dolgot, amikor a barátom is velünk, még, de erről nem szívesen, ám, ha ő furakodott a vállamhoz, amíg aludtam, nem vagyok köteles semmiféle testi közelségnek tekinteni a helyzetet, hacsak tolakodásnak nem, hunyorogva fürkésztem szétszívargó tekintetét, mintha még aludnék, pedig dehogy, és csak nézett felém szerencsétlenül, rettenetes, ha egy nő még a szemét sem tudja tisztán megtartani, ráadásul kellemetlen, savanyú szag csapott meg hirtelen, szag, ami nyilván belőle jött, és mégsem belőle áradt, nem testi szag volt tehát, hanem egészen más, a lelkéből, a pórusain át szivárgott föl ez a kellemetlenség, talán semmi kis életének a szétbomló maradéka, penészedő, félig megemésztett történetei, emlékei párolognak föl ilyenkor, mint a föld kérge alól a mérges gázok, melyek a természetfilmekben elpusztítják az egzotikus völgyek gyanútlan kígyóit és a rájuk vadászó gyönyörű tekintetű hatalmas sasokat (ennek a gondolatnak a szépségétől kicsit elbódultam, túlkomolyság azért nem lépett fel persze), bárhogy igyekeztem is, nem bírtam sokáig a szagot, megpróbáltam visszafojtani a lélegzetemet, de ettől azonnal köhög-nöm kellett, moccant, segítőkészen felém fészkelődött, az arcomért nyúlt, ez a mozdulat megrettentett, megkönnyebbülésemre mégsem ért hozzám, homlokom fölött haladt el a lassított simogatás, arcom csontjaiban éreztem a kezéből áradó hideget, szertartását végző pap mozdulatára emlékeztetett, aki nem érint, csak jelzi az isteni jelenlétet, sóhajféle szakadt ki belőlem, erre csikorgósan felmosolyodott, erős kényszert éreztem, hogy valamivel oldjam a kínos helyzetet, legalább másítsak egy keveset rajta, ezért a fejem fölött óvatosan, hogy zajt ne csapjak, hátranyúltam, abba az irányba, ahol a maradék bort remélhettem, s valóban, kibontott szájú üvegeket találtam az ágy fejénél,

egyenként érintettem meg ujjam hegyével valamennyit, csak érintettem, már meg sem kellett billentenem az üvegeket, főleg nem kellett fölemelnem őket, évek során finomult ki bennem az a különös képesség, hogy érintésre is pontosan meg tudtam állapítani, van-e bor bennük, sőt, azt is, hogy mennyi, de most nem jártam szerencsével, az összes tapintásra üresség volt a válasz, a fölösleges erőfeszítéstől megint megfájdult a fejem, de már nem mertem több mozdulatot megkockáztatni, a nő pedig, aki eddig mereven feküdt az oldalamon, s úgy tett, mintha nem venne semmit sem észre pokoli szenvedéséből, meglepő gyorsasággal lecsúszott az ágy túloldalán a földre, valamit motozott, s egyszerre, mintha csak bábszínházban játszanék, megjelentetett eltűnése helyén egy üveg bort, no nem teljes üveget, de legalább a háromnegyede megvolt még, tartotta türelmesen, várta, mikor veszem el tőle, ezt akkor egyfajta elfogadtatási játéknak véltem a részéről, de nekem nem sok kedvem volt ivás helyett játszani a sértődöttet, engedni kényszerültem, bár kétségtelenül terhes volt számomra a jelenléte, a szívességtétele nélkül is, lassan nyúltam az üveg felé, föl ne kavarjam az eltűnte után lecsöndesedett, kocsonyásodó homályt, annál hevesebb mozdulattal ragadtam meg a palack testét, amikor elértem végre, de nem tudtam elvenni tőle, olyan erősen tartotta, hogy megmozdítani sem bírtam, beledermesztünk hát ebbe a különös, groteszken erőlködő helyzetbe, és sejtésem se volt, játszik-e, vagy komolyan nem fogja elengedni a zsákmányát, a gyomrom tájékaról a hangomat hallottam fölszivarogni gyengén, engedd el, az isten szerelmére, de egyáltalán nem reagált rá, így az is elképzelhető volt, meg sem szólaltam, csak akartam a könnyörgést, belül nyilván könnyörögtem is, és mert nem érkezett kétségbeesésemre válasz az ágy mögül, ismét ráncigálni kezdtem azt a kurva üveget, de most már végképp nem volt elég az erőm ahhoz, hogy elvegyem tőle, közben a testemben agresszív és fájdalmas alkoholkívánás áradt szét, az első korty nehezen csillapítható szomja hasított a nyelvembe, némán, egyre vadabban küzdöttünk egymással az üvegért, mit akarsz, ugye, meg akarsz ölni, te ribanc, lihegtem, amikor már biztosan tudtam, hogy nem leszek képes megszerezni tőle a bort, de most sem válaszolt, feküdt vagy kuporgott az ágy másik oldala alatt-mellett, s irtózatossággal tartotta azt az átkozott üveget, az én erőm pedig egyre fogyott, már szúrásokat és lüktetést éreztem karomban, ujjaimból hirtelen elillant a tartás, nagyot sóhajtván kénytelen voltam elengedni, visszahanyatlottam a verejtékemben ázó párnára, köhögés fogott el újból, de mintha csak megszokásból, és közben láttam, hogy az üveg lassan oldalt fordul a kezében, kibuggyan a száján a bor, vörös patakban folyik a lepedőmre, s én képtelen voltam megakadályozni ezt, és mind magasabbra emelkedett az üveg alja, az ágyat elfoglalta a hatalmas vörös folt, a színjáték végén pedig a nő feje is megjelent az üveg magasságában, tőklámpás, jutott eszembe, gyermekkorom kedves játéka, épp olyan torz volt, ahogy vészjóslóan imbolygott a félhomályban, erre kicsit elvigyorodtam bent, bor kell,

bor, sziszegte, hát akkor rágd szét érte a lepedődet, te szemét, és most újra éltek a szemei, tisztán kivehető gyűlölet sugárzott belőlük és vérszagú diadal, nézett rám, mint aki most fizet meg mindenért, mindenért, amit azért nem tartott fontosnak elmagyarázni vagy részletezni, de rá kellett jönnie, hogy nem ismer eléggé, mert maradék erőmet összeszedve nehézkesen hasra fordultam, arcomat belefúrtam a lepedő vörös mocskába, és szívni, kirágni kezdtem a hitvány szövetből a bornedvességet, hörögve szaggattam a lepedő rostjait, felsértett ínyem vére hamarosan összekeveredett a nedves lepedőből kiszívott keserű borízzal, még láttam, mert egy pillanatra fel tudtam emelni a fejemet, hogy sír, de nem volt időm foglalkozni a sírásával, sietnem kellett, a matrac be ne igya az életem fenntartásához nélkülözhetetlenek feltűnő tócsát, rágtam, nagyokat nyögve végtelen ideig szívtam és ütemesen nyeltem, azután elájultam, annyira elhasznált voltam, egy lepke súlyától is elveszítettem volna az eszméletemet, utolsó pillanataimban még éreztem valami szokatlant, valami idegent és embertelent, olyasmit éreztem, mint amit érezhet az olyan ember, aki boldog, talán

Hogy

miért, azt senki sem tudta, de az bizonyos, hogy amikor megérkeztünk, azzal fogadtak bennünket, nagyon kell vigyázzunk, különösen éjszaka, a fürdőhelyen azon a nyáron különösen sok volt a verekedés, egyébként olyan meglehetősen céltalan verekedések ezek, magyarázták, minden ok, indok és figyelmeztetés nélkül támadnak rá védtelen emberekre a fiatal suhancok, ütik őket, ahol érik, a jobb holmikát lehúzzák róluk, de ezt természetesen egy percig sem vettük komolyan, hangoskodva elhelyezkedtünk a szanatórium keleti szárnyában, és amíg vártunk, a terasz előtt hajladozó hatalmas pálmákra figyelmeztünk, a legkisebb fiút zavartuk el söréért, és még nem ért vissza, Törppapának csúfoltuk alacsonyága és véznasága miatt, de őt ez látszólag csöppet sem zavarta, ellenkezőleg, mintha egyenesen hízelgett volna neki, hogy a társaságunkban lehet, noha ő volt közöttünk a legidősebb, természetesen vállalta a csicskás-szerepet, a vonaton is csak fizetett és figyelmeskedett, teát és söröket szállított a hálókocsinkba, két végtelennek tűnő napig utaztunk, míg elértük a tengert, egészen addig ittunk és aludtunk, vagy éppen hajszoltuk minden eredmény nélkül a vonaton felbukkanó csajokat, és vártuk a nagy találkozást, vele, ki jobban izgatott bennünket nőknél és italoknál, a magasból pillantottuk meg először, mintha szerpentinén araszolgatott volna lusta vonatunk, egyre magasabbra és magasabbra kanyarodtunk, vakító reggeli napfényben ázott lent, nagyon messze, a tenger, mégis, mintha közvetlenül a lábunk alatt hullámzott volna, fiúk, ez kibaszott szép, érzékenyedett el Richter, aki matematikus volt, okos és kiszámíthatatlan lélek, szia tenger, te fasz, s vadul villogni kezdtek szemüvege mögött a szemei, hosszú mutatóujjával ábrákat rajzolt a vonat ablakára, mágikus ábrák lehettek, mert

nem érintette az üveget, és rajzolás közben átszellemült az arca, soha nem láttuk még ilyenek, igaz, nem ismertük túl régóta, s a megismerkedésünket követő időszak is elsősorban kocsmákban ücsörgéssel telt, *zavaros, romantikus pusztulásmítosz*, legyintett rá később egy ismerősöm, *uncsi kis ügyek, rég túl vagyunk már ezeken*, de akkor még nem voltunk túl rajtuk, zavartan összevigyorgtunk Mátéval a megérintett lélek láttán, röhögni nem mertünk rajta, lehet, mert magunkban is éreztünk valami méltóságteljes meglepetést, Máté volt a szépfiú négyünk között, magas, kisportolt, erős, állandóan jókedvű, tehát szerencséjére semmi veszélyesen emberi nem volt benne, a nők szerették, jobban és nem úgy, mint engem, ő a hódító volt, a férfi, aki mindegy, okos-e vagy ostoba, kedves vagy pokróc, szeret-e, vagy csak játssza, társ-e, vagy csak él a felkínálkozó lehetőségekkel, valaki-e az ágyban, vagy csak jajgatva élvez el az első pár lökés után, neki minden jól állt, a gyengeség is, az ócskaság is, mindent elviseltek tőle a nők, az olyanok, akik velem kellett volna legyenek, hát igen, soha nem volt szinkronban a női ész és a női öl, a legokosabb lányok rakták szét a legszebb combokat előtte, nem törődve, mennyire megalázó számukra a felkínált futó baszás, szinte csak erre volt igazán rendszeresítve, bár ez sem okozott túl nagy örömet neki, világ életében író akart lenni, prózaíró, aki hatalmas regényeket ír és világsikert arat velük, hát persze, ehhez azonban őt oldalt sem volt hajlandó megírni életében, így aztán mindig a mi íróüdvöskénk maradt, az enyém is, mert, természetesen, én sem tudtam a hatása alól kivonni magamat, én is elhittem, hogy tehetséges, bár ennek soha, semmivel nem adta egyértelműen a tanúbizonyságát, elfogadtam, hogy a tehetséges embereknek nem kell bizonyítaniuk, bár én mindenért megküzdöttem az életben, nem is tudom, miért lettem építész, s ha az lettem valamikor, az vagyok-e még, büntessük meg a Törppapát, javasolta a bájosan szadista Máté arisztokratikus kedvességgel, túl sokat kellett várni a sörre, az ötletet készséggel hagytuk jóvá, így amikor a kis ember lihegve és verejtékezve megérkezett, valamennyien rávetettük magunkat, és mindenféle magyarázkodás nélkül rettenetesen összegyűrtük a szerencsétlent, aki sértődötten el is vonult a szoba legtávolabbi sarkába, amittől persze nem hatódtunk meg túlságosan, számolatlanul ittuk a langyos söroket, ez a sör olyan, mint a húgy, vakkantott fel valaki elégedetlenül, *tudom, én húgyoztam bele*, hallottam évekkel később egy ócska filmben a párbeszéd válszólo mondatát, és húsz év múlva csattant fel az akkori nevetés, de már magam voltam és a visszhangom is elhagyott akkorra, ittunk és dühöngtünk, egy elegáns szanatóriumban mégis csak lehetne legalább egy-két üveg hideg sör, a vad zöld pázsiton könnyű léptek, nagyon szőke finn lány haladt el a terasz előtt, nem sietve és nem is ráérősen, épp helyén valónak tűnt fel a tempója, én ezt a nőt szeretem, állt fel teátrálisan Máté és a terasz korlátjához sietett, én ezt a nőt szeretem, ismételte makacsul néhányszor, persze röhögtünk a jeleneten, és ez a nő, Sylvie, igen derekasan viselkedett, amikor Mátét összeverve meg-

hozták egy döglött estén, ruhátlanul, összekucorodva hevert a furgon mocskos platóján, vacogott és állati rémület volt a szemében, minden érintésre összerándult, a teste teli volt sebbel, szája erősen vérzett, ütésnyomok és karmolások szaggatták szét a finom vonásokat, egyetlen kérdésre sem volt hajlandó válaszolni akkor, csak feküdt, mereven feküdt napokig, nem evett, a nagy kék eget bámulta egykedvűen, Sylvie pedig egész idő alatt körülötte szorgoskodott, főzött és mosott rá, tisztogatta és borogatta a sebeit, hideg söröket töltött a sebektől feketéllő ajkak közé, mert teát nem volt hajlandó a beteg a szájába venni, elvarázsoltan turbékoltak e különös egymásra szorultságban, kezdettől fogva a teraszon laktak, így nem zavartak vele senkit, oda vitte ki Máté az ágát, amikor egy este valóban megjelent Sylvie-vel az oldalán, senki sem tudta, honnan szerezte elő, hiszen a teraszjelenet óta hírét sem hallottuk a lánynak, fehér ruha volt rajta, finnsárga bőre észbontóan ragyogott ki a könnyű és finom anyagból, Sylvie itt fog lakni, mondta Máté, csak úgy melleleg, elhaladtában mellettünk, erre nagy és gyanús csönd támadt, csak Törppapa morgott, hogy itt aztán nők ne aludjanak, de őt senki sem vette komolyan, mindenki tudta, hogy nem volt még dolga nővel, azért a méltatlankodás, mely természetesen irigységet takart, akkor este vacsorázni sem voltak hajlandóak velünk, kivonultak a teraszra, és rögtön szeretkezni kezdtek, mi pedig kártyáztunk hajnalig, és hallgattuk a nyögéseket és sikoltásokat, azután néhány még keményebb éjszaka következett, amelyeket miattuk voltunk kénytelenek ébren tölteni, halkán kommentáltuk egymásnak a teraszról beszűrődő monoton hangjátékokat, melyek szünetében egy-egy árnyék suhant be kintről, egyszer egy kényes atlétatest, másszor egy lengő mellű, lobogó hajú amazon, mindketten mindig meztelenül, és sohasem együtt, röhögünk, mert a Törppapa ágya felől állandó nyikorgást hallottunk, rejszol a kis fasz, röhögött Richter, anyád rejszol, te bunkó, vicsorgott ágya felől Törppapa hangja, s persze nem hagyta abba az onanizálást, különösen akkor hatalmasodott el a nyikorgás, ha Sylvie lebegett át figyelemre méltó idomaival a szobán, ilyenkor áldottuk a holdfényt és fiatal szemeink teljesítőképességét, melyek infraberendezésnél élesebben emelték ki a félhomályból a fiatal test édes vonalait, Máté Sylvie-nek sem mondott semmit arról az estéről, ha fölemlegettük elkomorodott és hallgatásba merült, az orvos szerint sokkot kapott, a jegyzőkönyvet felvenni kiérkező rendőrt is erről tájékoztatta, majd megnyílik egyszer, de erőltetni semmiképpen sem szabad, aki ettől a hivatalos közléstől láthatóan megkönnyebbült, visszadugta gyűrött jegyzetömbjét műbőr táskájába, és sietős léptekkel elment, hogy soha többé ne térjen vissza kihallgatni a pórul járt külföldit, lassan mi is napirendre térünk a dolog fölött, Sylvie jelenléte megszokottá szürkült egy idő után, már nem vártuk az éjszakai meztelen kifutásokat a fürdőszobába, fülünkben a természetes zajok közé jelentéktelenedtek a teraszi szeretkezések sóhajai, hörgései és sikoltásai, a lány otthagásából csak később

támadt egyetlen konfliktus, amikor Máté vészjóslo arccal rontott ránk a teraszról, melyik aberrált fasz emelte el Sylvie bugyiját az éjjel, ordította bele a szoba áporodott levegőjébe, bosszankodva kászálódtunk ki homályos reggeli merevedésünkéből a bántóan erős mediterrán valóságba, de mielőtt barátunkat még melegebb égtájra küldhettük volna el, egyetlen ugrással Törppapa ágya mellett termett, lerántotta róla a takarót, a takaróval együtt repült a bugyi is, Máté diadalmasan fölragadta, majd undorodva vágta a méltatlankodás és megszégyenültség között döntenem nem tudó, félig még alvó Törppapa képébe, mosd ki, te állat, tiszta ragacs az egész, de Törppapában közben a méltatlankodás kerekedett felül, kipattant az ágyból, és szokatlan bátorsággal ott termett Máté mellett, ez ilyen volt már este is, kérlek, tagolta el a mondókáját, külön hangsúlyt helyezve a *kérlek* szóra, erre valamennyien röhögni voltunk kénytelenek, az anyád volt *ilyen*, édeske, harsogta a felháborodástól őrző Máté, de abban a pillanatban csattant a kis ember ökle az arcán, majd, mire föleszmélt volna, ismét kapott egy nagyot és pusztítóan pontosan az orrára, szemét elöntötte a könny, állára patakozott a vér, hörgött, mint a nekivadult állatok, előrelendült, hogy széttrancsírozza a nekibátorodott véznaságot, de mi már rajta voltunk Richterrel, ledöntöttük a svábbogaras padlóra, egy elegáns szanatórium keleti szárnyába hogyan kerülnek svábbogarak, villant át rajtam (hamarosan emberpoloskák is, de erről később), arcomat a kövezet hidegére szorította le Máté lába, egyszerre nem tudtam, hogy kerültem alája, valószínűleg egy pillanatra elkábultam az eséstől, ahogy Mátéval együtt lezuhantunk, azért erősen fogtam a combját, tartottam, a pálinkát, a pálinkát hozd már, hallottam valahol a fejem fölött Richter hangját, s amikor végre ki tudtam szabadítani Máté lábának fogságából a fejemet, azt láttam, hogy Törppapa üvegből önti a pálinkát a velünk viaskodó, esztét veszített hősszerelmes szájába, aki egy darabig prüszkölt, köpködött és nyelt, hogy azután megadja magát a sorsának, elernyedjenek a tagjai, mindketten lazítottunk a szorításunkon, s amikor már semmilyen ellenállást nem tapasztaltunk, elengedtük a testet, nem mozdult, feküdt vérben és pálinkában ázó arccal, hanyatt a kövezeten, megöltük, törte meg a beállt csendet Törppapa tárgyilagosan, ezt nem lehet megölni, te marha, röhögött Richter, csak egy kicsit berúgott, bele is rúgok, megint röhögött, és tényleg belerúgott, azután az ajtó felé pislantva megcsendesedett, tessék, madám, mutatott rá a földön fekvő testre, Sylvie került elő rémült képpel valahonnan, a magáé, hadonászott a részegek ostoba bátorságával Richter, viheti a teraszra, aztán kezdenek mindent előlről

Amikor magamhoz tértem, először a plafonon rejtelmes lassúsággal araszoló pókot láttam meg, abban a keskeny sávban kísérelt meg helyváltoztatást, ahová egy vékony fénycsík szökött be valahonnan, erős, életre való állat volt, ezüstösen ragyogtak körülötte a fonalai, régen lehetett takarítva itt, tűnődött el bennem, de

csak legyintettem rá, ismét éreztem a savanyú szagot, fejem viszont puha, alig érezhetően lüktető hideg párnába merült, ez jó volt, sejtettem, ha elengedem magam, ismét beleringat az álomba, erről azonban hamarosan le kellett mondanom, mert kiderült, hogy a párna női öl, *a nő öle*, ettől megint rám jött a frász, nyugodj, kicsi, itt vagyok veled, suttogta a közelemből, de én nem nyugodtam meg a kedveskedő, mégis szárazan pergő szavaktól, ellenkezőleg, kétségbe ejtett az új helyzet, hogy ennek a nőnek az ölében vesztegel a fejem, rosszullét fogott el, mert éppen szándékaimmal ellentétesen kezdtek a dolgok alakulni, a savanyú szagtól pedig hányinger, mégsem éreztem magamban elég erőt ahhoz, hogy irányítani kezdjem a sorsomat, rászánjam magamat valamire, már-már annál a pontnál tartottam, hogy érdemesebb lenne lassacskán kijózanodni, legyen bármi is az ára ennek, leginkább persze belehalnék, ez is világosan fogalmazódott meg valamelyik elhagyott agyszegletemben, mindegy, legyen úgy, vagy ha mégis megmaradnék, vége lenne a hátralévő időre megálmódott hanyatló nyugalmamnak, mindegy, zakatolt bent, be kell áldozni a nem kis erőfeszítéseket követelt éveket, s rögtön utána kirúgni innen ezt a tolakodó párát, de nyomban irtózatot keltett bennem annak a gondolata, hogy fel kell majd állnom, fülembe belevijognak a sötétítő függöny szétszaladó karikái, elönti a szobát az a sok rettenetes fény, láthatóvá válnak a kövezetet vastagon elborító üvegszilánkok, közöttük a kenyérdarabok, szalámivégek, szétlocsolt italok megfakult, vagy még penészedő foltjai, összetapadt papír zsebkendők, gusztustalan és szégyenletes terhüktől átitatódva, alsógatyák, elrongyolódott trikók, ingek vastag koszcsíkkal a nyakukon, a pralinés doboz és a belőle elszállt, formatervezett műanyag vacak, amelynek szebb változatait jégkartónak használtam a boldogtalan békeidőkben, mindegy is mi, az ár összességében mégis csak túl nagy volt ahhoz képest, amit ez az álám fészkelődött, összeaszott jószág képviselt, valamit megérezhetett a bennem tusakodó indulatokból, mert tartózkodóbb lett, nagy kurvák vagytok ti, férfiak, csattant fel keserűen, mondhatott volna persze mást is, de ahhoz valakinek kellett volna lennie, legalább annak, aki fiatal korában volt, s hogy nem válaszoltam, megkönnyebbülésemre elvette a homlokomról a tenyerét, végre, szakadt ki belőlem a sóhaj, megpróbálkozhattam volna persze, hogy értelmezsem, mit akar ezzel az indulatoktól fölpuffadt közhellyel mondani, vagy főleg, akarni mit akar velem, vagy velem, de az igazat megvallva, nem érdekelt túlságosan a dolga, azon tűnődtem ismét, hogyan kerülhetek ki ebből a kényelmetlen helyzetből, mármint, hogy a fejem valaki ölében, akihez semmi közöm, lebegve a savanyú szagok között, lebegve a hidegségek között, mert nem csak a combja volt hideg a nőnek, hanem az öle is, mintha jégbarlang szája lenne a pinája, meddő hideget árasztott fejemre, tarkómra, hova lett a borom, suttogtam gyámoltalanul, agonizálva e váratlanul rám szakadt jégkorszakban, száraz volt a nyelvem, kicserepesedett, merev gyökérdarab, amit nem lehetett forgatni, csak idéetlenül

mozgatni le és fel, hova tetted, nem volt nyálam, hogy visszaadjam nyelvemnek a nedvességét, így a megszólalás forró levegője azonnal heveny fájdalmat okozott a számban, megittad, nevetett, szétrágtad a lepedőddel együtt, vagy csak úgy tett, mintha nevetne, szerencsétlen jószág, karolta át váratlan hévvel, valamitől egészen felbátorodva, a nyakamat, és nem emlékszel semmire, s valóban, legnagyobb meglepetésemre vörös foltokkal tarkított rongyok közt hevertem, amik lehettek éppenséggel egy széttépett és összemocskolt lepedő maradványai is, néztem, és egyszerre észrevettem a soványságomat, szánalmas voltam, ahogy takaratlan meztelenségben hevertem a lepedőn, de hogyan vetkőztem le, téptem föl az agyamat, mikor, s történt-e valami, nyilván ő volt, de miért, ha levetkőztetett, és a feltépett agyban nem találtam semmi értelmezhetőt, ne nyúlj hozzám, nyafogtam, s elhúzódni próbáltam, takarj be, de erőszakos volt és erős, tartott ellenségessé merevedő karral, nem megbaszni akarlak, nyöszörögte, beszélgetni, beszéljess velem, nem voltunk valami nyerő páros, hát nem, ugye, nem akarsz semmit se tudni, ráncigálta a nyakamat, minden szónál rántott egyet rajta, mint egy profi birkózó, és már nem hatolt el hozzám a fájdalom, csak fáradt szégyen fogott el a meztelenségem miatt, hiába, hogy a szeretőm volt valamikor, most megalázott a kényszerű föltárulkozás előtte, azt hiszem, az ember a volt szeretői előtt tud a legszégyenlősebben viselkedni, egyébként hogyan, másrészt pedig régen nem gondoltam a testemre, nem foglalkoztatott, csak használtam, mert volt, és mindig kéznél volt, használtam, vagy inkább használtam el, strapáltam le, s attól a pillanattól fogva, hogy testileg sem érezhettem különbnek magamat annál a másiknál, az addigi méltóságérzet ugyanis csak-csak tartotta bennem a lelket, valahogy azt sem zárhattam ki, hogy a savanyú szag belőlem árad szét és árad vissza nyomban belém, hogy a saját rothadásom, megemészthetetlen múltam és életem szaglik föl, s tér vissza tovább romlasztani, rohasztani a bensőmet, ugye, rossz szagom van, suttogtam felé erőtlően, földadva addigi tartózkodásomat, nyugodtan megmondhatod, és nem várokotatott sokáig a válasszal, rossz, ingatta magát a töklámpa, de nem ez a baj, hangjában nyoma sem volt a győztes fölényének, indulat sem már, együttérzés rajzolta át a vonásait, a végén talán még inni is ad, kezdtem reménykedni, de nem, annyira azért nem hatódott meg a gesztusomtól, hogy beszédbe elegyedtem vele

a lelkedben rohadsz, öreg
a lelkedben
rohadsz

valami angyal, ezüst keze lehetett, állt meg a hátam mögött, és súghatta, hogy vágjak bele az arcába, keményen és kíméletlenül, soha nem ütöttem meg nőt életemben, nem is tartottam magam képesnek erre, hogysisne, egy nőt megütni, az indulatot persze ismertem, ami az ütést elindítja, azt mindenki ismeri, aki férfi, és valaha szeretett egy nőt, csak a mozdu-

latot nem, ami közvetíti a büntetésbe és megalázásba súlyosodó felháborodást, csak arra a megütésre találtam ugyanis mentséget, amit a kétségbeesés vagy felháborodás indít el, így hamisnak éreztem volna bármilyen egyéb indulattól is felbátorítva megütni egy nőt, a legnagyobb problémám az lett volna ugyanis, ennyire már ismertem magamat, hogy tenyérrel vágjak-e bele az arcába, vagy fonákkal, visszakézből, a kézfejemmel csapjak le rá az orra táján, a mozdulat pillanatától tehát már nem volt őszinte sem az indulat, sem a gesztus, ráadásul nekem ahhoz sem volt elég erőm, hogy fölemelkedjem a párnáról, mégis föl-emelkedtem, mintha ezüst kéz emelt volna, nyilván az vezette a karomat, szorította ökölbe az ujjaimat, lendítette előre, és a töklámpás megint eltűnt az ágy mögött, száraz kis puffanást hallottam, majd sokáig csend, és még több csend, kézfejemben pedig megsűrűsödött az a pillanatnyi érintés, ami a száraz kis arcba csapódáskor keletkezett, égetett, és a beállt hallgatással mind elviselhetetlenebbé vált az ütés emléke, akarsz még beszélgetni, zuhantam vissza előző helyzetembe, na, miről beszéljünk, kapkodtam levegő után, mert elhagyott az angyal, és maga után hagyta nekem az ütés okozta ijesztő fáradtságot, sokáig nem válaszolt, azután halkán, tárgyilagos hangon, mintha ítéletet hirdető bíró lenne, ugyanott fekve, ahová a pofon levitte, miért élsz még mindig, ha nem érdemled meg az életet

Közelebb hajolt hozzám, egészen közel, érezhettem édeskés kölnijének az illatát, kivehettem a bőre pórusait, a férfias ráncok között gubbasztó fáradt verejtékcseppeket, különös táj volt ilyen közlőről az arca, élettelen, akár a hold az ember tola-kodó megjelenése előtt, kezdődő részegségének tudtam be, hogy az illendőséget félretéve belemászik a pofámba, egész felsőtestével közelített, így bizalmaskodása egyben fenyegetést is hordozott, a kölnin már átütött sörtől és a cigarettától áporodott szájszaga, még nem beszélt, de látszott rajta, hogy fontosat akar mondani, csak most figyeltem föl arra, mennyire izgatott, meg kell neked mondjam, hadarta, és zavarában nyomban nyelt is egyet, ez persze komikus volt, minden erőmet össze kellett szednem, hogy ne röhögjek fel hangosan, hanem igyekezzem érdeklődő képet vágni, ez félig-meddig talán sikerült is, mert valamivel nyugodtabb tempóban, de változatlan belső vibrálással folytatta, meg kell mondjam, bár nem tartozik rátok, így mondta, *rátok*, pedig csak kettesben ültünk az asztalnál, és ismét nyelt, most már lassú kortyokkal a söréből, isten tudja, hányadik korsónál tartottunk, délután óta fent ültünk egy világítótornyból átalakított emeleti söröző teraszán, alattunk az éjszakai tenger mormogott egykedvűen, melyből tegnap délután kiemelkedett, akár csak hatalmas őskori szörny lenne, alig száz méterre tőlünk, fürdőzőktől, előbb csak sötét körvonalait vettük észre, bálna, bálna, kiabálta valamelyikünk, és félelemmel keveredő izgalommal lestük a kísérteties lassúsága miatt egyhelyben lebegni látszó hatalmas víz alatti árnyat, ez nem bálna, kontrázott

egy másik hang, ez nem mozog, és tényleg nem láttuk a mozgását, csak később győződhattünk meg róla, hogy emelkedik felfelé, mert egyszerre megjelent a hullámok fölött, ha nem bálna, akkor micsoda, fogott el bennünket a pánik, mert túl közel volt hozzánk, s mi túlságosan mélyre úsztunk be a tengerbe ahhoz, hogy visszafordulhattunk volna, ez cápa, a fehér cápa, rebegte még valamelyikünk, cápának túl nagy, és nem elég fehér, és nem elég mozgékony, nyugtattuk magunkat, később még az oldalán végighúzódozó narancssárga csíkot is ki tudtuk venni, szörnyű ormótlan volt, nem tudtuk, csak éreztük rettenetes méreteit, sokáig állt ott, a tornya pedig nem nyílt ki, gyanítottuk, hogy a gyomrában várakozó katonák vannak, és ezek a katonák látnak minket, ezek lóni fognak, baszd meg, ordította Törppapa, és egymagában a part felé kezdett csapkodni, mi pedig a szájníylásunkig merülve, hogy minél kisebb célpont legyünk az átkozottnak, vacogó fogakkal vártuk, mi fog történni, sokáig semmi sem történt, nem háborús filmben vagyunk, suttozta Máté, de nem értékelte a humorát senki, a szörny egyhelyben állt és bámult bennünket láthatatlan szemével, azután, amikor már nehezen lehetett bírni a várakozást és a mozdulatlanságot, mintha megszánt volna bennünket, lustán merülni kezdett, mi pedig ekkor rémültünk meg igazán, mert amíg szemben láttuk várakozni, addig tudtuk, hol van, de innentől kezdve bárhol lehetett, legázolhatott bennünket, valakiből kitört az ordítás, ami átragadt a többiekre, önkívületben, sikoltozva hajsoltuk magunkat a part felé, már külön-külön, nem törődve a másikkal, ordítva csapkodtunk, mintha elment volna az eszünk, mindenki a saját életéért úszott, később pedig, amikor már kirepedezett tüdővel, szétszórva hevertünk a parti homokon, Richter cinikusan felröhögött, ez egy tengeri trójai faló volt, és jól beszoztuk, de most nyugodt és sötét volt a tenger, persze, a tegnapi eset óta nem tudtuk ezt a nyugodtságot úgy szemlélni, mint előtte, ösztöneinkben hatalmas vasszörnyek fenyegető életterévé keményedett a tenger, ahova pedig annyira szeretünk a szanatóriumból éjszaka leereszkedni, le a fákkal és bokrokkal benőtt hegyoldal ösvényén, jó volt csúszkálni, belekapaszkodni a velünk csatangoló lányok meleg húsába, összerendezni az ismeretlen eredetű éjszakai hangokra, melyekről nem tudhattuk, állatoktól, vagy közelben rejtőzködő emberektől származnak-e, rendeltünk még egy sört, mert percek óta csak némán ittunk, anélkül, hogy észrevettem volna, elkalandozott mellőle a figyelmem, s ő ezt megértően eltűrte, ki tudja, mióta várakozott már, hogy befejezze elkezdett mondatát, ez egy nagy csoda, intett megbocsátóan fejével a tenger felé, valamit akartál mondani, próbáltam rendbe tenni előző nevelétségemet, kétszer is elkezdted, igyekeztem visszaszerezni a bizalmát, szomorúként csillogtak a szemei, ugye, te észrevetted, tette fel befejezetlenül a kérdést, de én nem vettem észre semmit, főleg ott, úgy, ráadásul ő volt az első *olyan*, akivel találkoztam, meg sem értettem, mire céloz, de amikor kimondta, egyszerre érthetővé vált számomra szégyenlős tartózkodása minden közös meg-

mozdulásunkban, visszahúzódása harsányságunktól, hogy miért nem a tengerre járt le velünk fürödni, miért szerette, ha elmegyünk vele előbb a szanatórium közös zuhanyzójába, miért fürdött olyan hosszan és lassan, elsőnek érkezett és utoljára hagyta el a penészedő falú, rideg fürdői homályt, miért vállalkozott olyan készségesen, hogy megmossa a hátunkat, az én hátamat még soha nem mosta meg apámon kívül senki férfi, talán, ha testvérem lett volna, az más, akkor talán természetesebben vettem volna tudomásul az érintéseit, de az egyikében, épp az állandó szülői sterilitás miatt, erős taszítás alakul ki az idegen emberi tapintásokkal szemben, különös és borzongató volt tehát, amikor a zuhanyzóban mögém lépett a szappanával, meztelen volt természetesen ő is, lassú, alapos mozdulatokkal kente, maszatotha át a hátamat, néha a fenekemet is, ilyenkor zavarba jöttem, de csak nevetett, egészséges fogait elővillantva, voltál katona, mit izélsz, és én nem izéltem, de most, hogy a korsója fedezéke mögül azt lehelte felém, buzi vagyok, érted, ne mondd, hogy nem vetted észre, az összes akkor elhessegetett zavarom előkerült, fogalmam nem volt, mit lehet, vagy kell ilyenkor mondani, nem baj, szaladt ki a számon, de rögtön meg is bántam, mert valami szájalomféle keveredett a meggondolatlan szavakba, alaptalan megbocsátásféle, hiszen azt sem tudtam pontosan, mi az, amit mondtam, s főleg mit követett el, csak annyi tapasztalatom volt erről, amennyi a külvilágból csapódott belém agresszívan, s tokozódott be feldolgozatlanul a lélekhusba, olyasmi, hogy nem egészen kóser a dolog, minimum abnormális és szégyellni kell, vagy inkább szokták, de ezek halvány derengések voltak, valójában tanácstalan voltam és értetlen, a kollégiumban kezdődött, fogott hozzá a magyarázkodáshoz, bár nem kértem erre, nyilván a megdöbbenésem és értetlenségemen akart enyhíteni, az is lehet, megérezte az iránta feltámadt idegenkedésem, amit nem voltam képes kivédeni, noha tudtam, éreztem, hogy alaptalan változás megy végbe bennem, s legfőképpen erkölcstelen is belenyugodnom, hiszen soha nem lépett túl azokon a kereteken, amelyeken túl tolazkodóvá, vagy kellemetlenné vált volna a viselkedése, mégis, mégse, egy olyan szobába kerültem, ahol már hárman, a felsőévesek, itt egy darabig hallgatott, *ilyenek* voltak, amikor erre rájöttem, megpróbáltam elkerülni közülük, de elkaptak és mind a hárman megerőszkoltak, aztán megint és megint sorra vettek az elkövetkező éjszakákon, és én nem mertem beárulni őket az igazgatónak, kicsi és védtelen voltam hozzájuk képest, bizonyítani sem nagyon tudtam volna, mit művelnek velem, és attól is féltem persze, hogy elkerülök a kollégiumból, s nem leszek képes albérletet fizetni egyedül, azután meg, ezt nyilván nem nagyon fogod megérteni, egy idő után azt vettem észre, hogy már nem is olyan kellemetlen, már nem megalázó, hogy jó, hogy egyre türelmetlenebbül várom a közeledésüket, elmúlt a szégyen is belőlem, és tudod, váltott váratlanul témát, amikor Mátét összeverve meghozták, akkor én egész éjszaka zokogtam, s mintha, amíg erről beszélt, most is könnyek jelentek meg a szemében,

ekkor értettem csak meg, miről van szó, miért mondta el nekem a titkát, reménytelenül szerelmes Mátéba, aki természetesen Sylvie-vel élt még ekkor is a teraszon, s ezt mindenki tudta, ő is, csak hát az érzelmeinek nagyon nem tud parancsolni az ember, ismét szeretetet éreztem iránta, erősebb és mélyebb szeretetet, mint azelőtt bármikor, nagyon szenvedsz, kérdeztem féltéken, s anélkül, hogy akartam volna, megsimogattam abroszon reszkető kézfejét, nem válaszolt, bólintott, mert már sírt, és mert a sírást én nem nagyon viselhetem, férfiakét pedig különösen nem, merre van itt a klozet, ragadtam meg szelíd és bizalmaskodó, a részegségtől kissé szétesett mozdulattal a vállát, az alagsorban lent, felálltam, ekkor éreznem kellett, hogy a sörök és a tenger teljesen elnyomták a fejemet, mire visszajövök, már ne sírj, szóltam vissza biztatólag, s akkor még nem gondoltam, nem is gondolhattam, hogy meglehetősen sok idő fog eltelni addig, míg ismét látni fogjuk egymást, elhaladtomban egy pillanatra meg kellett kapaszkodnom a magas bárpult szélében, a pult mögött tüsténkedő telt fehér asszony diszkrétén elmosolyodott a mozdulatomra, a lépcsőt szerencsére gond nélkül megtaláltam, meredeken vezetett lefelé a kilátótorony oldalához tapadva, botladozás közben hol a tengert láttam, hol a fehér falú nyaralókat, a lépcsősor alján egy rendőr állt, idegenül és meredten nézett, szórakozottan lóbálta kezében megtermett gumibotját

kinyitottam a szememet, idegen fehér falakat láttam, emberek jártak el mellettem, belebámultak a képmembe, mozgott a szájuk, de nem hallottam, mit mondanak egymásnak, azután egy női arc hajolt fölém, fájdalmat éreztem a karomban, elsötétült előttem minden

olyasmit kellett volna mondanom, ne haragudj, de nem jött ki hang a számon, akkorra már bántam, nyilván, hogy megütöttem, ismeretlen érzéssel kellett szembe néznem, mégpedig azzal, hogy én is egyike lettem a megütötteknek, ráadásul egy nő megütője, ócska és simlis kis figura, szarházi, aki a gyengébbet veri, nyoma sem volt bennem a várt elégtételnek, még kevésbé büszkeségnek, na lám, mégiscsak férfi vagyok, ám se férfiasság, se mégiscsak, rohadtul szégyelltem magamat, hiába volt jól elhelyezett kis ütés, pontosan a helyén, nem erősebb a kelleténél, épp akkora, hogy feldöntse, még mindig ott hevert az ágy mellett, ahová levitte a pofon, a törött üvegeken, bizonyára összevagdalták szegényt a cserepek és szilánkok, bár ezt sem akarhattam őszintén, inkább tartottam tőle, hogy ez megtörténhetett, már a pofon is túlzás volt az én szintemen, nem még az üveg és a vér, ráadásul kicsit félttem is tőle, hogy bosszút áll, s ennek nem csak az esélye volt meg, erővel rendelkezett hozzá, ezért bátor lépésre szántam el magamat, hozz bort, szóltam rá hidegen és követelőzőn, mielőtt még bármit válaszolhatott volna, megelőztem, bort, azután majd beszélünk, nem felelt, a várakozásban felismeréssé vált a kellemetlen érzet, hogy valami töri a hátamat, komoly nehézségek árán kikapartam magam alól a va-

lamit, a fekete könyv volt, amit eddig folyton a kezében szorongatott, el nem tudtam képzelni, hogy került alám, nyilván akkor, amikor odafészkelődött a vállamra, történhetett, ezt a könyvet meg vidd a francba, de nem mozdult erre sem, így egy pillanatra visszatartottam a lélegzetemet, s megkönnyebbülten hallgattam egyenletes szuszogását, hála istennek, nem csaptam agyon, alszik az árva, mélyen és békésen, szájalom, de rögtön utána harag fogott el, látam már, nekem kell lemennem, le a sarokig, ahol a közért van, de a gondolatától is irtózat fogott el, hogy kilépjek az utca fényeibe, még ha a szomszéd lány biztosan szembe jött volna, talán, ha ő talán, de nem jött senki, kövér napfény sárga zsírjában ázott az utca, én meg vonszoltam rajta végig magamat, fuldokolva benne, túl az első rosszulléten, amit a felkelés okozott, úgy rángattott a fejem, mintha vizet lötyögtettek volna benne, jobbra-balra kilengtettem a felsőtestem, egy idő után szerencsére kiegyenlítődtött a folyadékszerűség, megnyugodott odabenn a valami, és végre fel tudtam egyenesedni, óvatosan, fel ne ébresszem, kikerültem a földön alvó testet, talpam alatt csikorgott az üvegtörmelék, fehér üveg, zöld üveg, zöld üveg, még egy zöld, de ez most megint fehér volt, élvezettel figyeltem a roppanásokat, mosakodásra azonban nem vitt rá a lélek, csak beletöröltem kifelé menet valami fogasról lelógó ruhafélébe az arcomat, szórakozottan dobáltam magamra elől lévő ruháimat, gatyát nem vettem, minek, a nadrág úgyis eltakarja azt, ami nem tartozik a nagynyilvánosságra, különben sem tudtam, merre keressem valamikor, valahová ledobott alsonműmet, a régen kikapcsolt hűtőszekrény tetejéről kapartam össze valamennyi pénzt, nem sokat, talán két-három üveg borra elegendőt, gondosan összeszorítottam a szemhéjamat, úgy léptem ki az ajtón, pár percig álltam és szenvedtem ott, mert lezárt szemhéjaimon keresztül iszonyatosan támadott a fény, kevéske, de nagyon hasznos és szükséges várakozás után, a lehető leglassabban, résnyire nyitottam a szememet, az irritációnak megnyíló szem így is nyomban teliszaladt könnyel, végigcsordult az arcomon a forró és sós víz, amikor pedig végre megállt a könnyezés, cserepesedni kezdett a szemfelszínem, szúrós érzet, szárazság foglalta el az addigi csapadékbőséget, nem várhattam tovább, bizonytalan léptekkel indultam útnak, szerencsére kevés járókelő akadt az utamba, mindegyik megbámult és kikerült, rossz állapotban lehetek, szövegeztem meg magamban fölöslegesen azt, amit amúgy is tudtam, tekintetem a lábamra esett, nem volt rajtam cipő, a vastag gyapjú zokni mindkét órán nagy lyuk tátongott, komikusan kandikált ki belőle hosszú, piszkos-fekete körömben végződő nagylábujjam, ennek ellenére eszemben sem volt visszafordulni, mentem elszántan a célom felé, kinőtt zoknijaimban, hadd röhögjenek, ha kedvük telik benne, csak bátran, nesztelen léptekkel a bolt felé, ahol szintén utat engedett mindenki, amit rémült, sőt, viszolygó elhúzódnak is nevezhetünk, meg kellett állapítanom, ez a fogadtatás minden képzeletemet felülmúlóan hervasztó volt és elkésérítő, leprásként kezeltek az emberek, még

inkább összeroppantam azonban amiatt, hogy megint emelték a bor árát, tenyerembe vettem a pénzemet, sötét, hámló tenyérben feketéltetek az érmék, legfeljebb két üvegre futotta, természetesen a leghitványabbakból, kellett nekem olcsó pusztulásmítosz, barátocskám, a pénztárhoz érve ismét zavart keltettem a vásárlók között, tüntetően nem állt be mögém senki a sorba, inkább felduzzasztották a másik kettőt, és vártak, várakozás közben pedig rólam beszélgettek, fél füllel hallottam, azt kifogásolták, miért itatra költöttem a pénzemet, hogy nézek ki, és persze, csakis a pián jár az esze az ilyeneknek, toprongy, emberi roncs, csőlakó, ehhez hasonlókát mondtak, féreg, segítettem ki őket tettettet vidámsággal, ja, és még az emberiség szarcsimbókja is, szóltam vissza nekik a vállam fölött, erre elhallgattak, közben valahonnan előkerült az üzletvezető, kopaszodó, pocakos, hajdani agitproptitkár-fajta férfiú, hozzám lépett, fizessen kérem, és azonnal hagyja el a boltomat, olyan mozdulatot tett, mint aki meg akarja fogni a karomat, de félúton meggondolta magát, visszarántotta a kezét és a háta mögé dugta, épp ez volt a szándékom, uram, próbáltam meg lebilincselően rámosolyodni, pontosan, hogy fizetek és megyek, de ez nem volt elég neki, ezentúl nagy ívben kerülje el az üzletemet, sziszegte a galléromba, tudja maga, hogy én híres építész vagyok, motyogtam neki cinkosan, hát hogyne, szaladt szét a szája, én meg a walesi herceg, na ehhez mit szól, hülyékém, de ezt én nem hittem el, még akkor is ezen gondolkodtam, amikor a házam elé értem, miért éppen a walesi herceget mondta, mondhatott volna akármit, ezzel annyira megzavart, hogy a pénztárosnőnek nem az odakészített hamutartójába szórtam, hanem egyenesen a kezébe nyomtam a pénzt, mire eszelősen fölsikoltott, leszórta a pult alá az érméket, és a pénztárpult csapóajtóját feltépve, sivalkodva, a pénzek által megérintett tenyerét messze eltartva magától, elrohant a raktár irányába, látja, mit csinált, az istenit a fejének, csattant fel az üzletvezető, menjen már, mire vár, és fenyegető pózba vágta magát, de nem mozdultam, az apróra várok, kérem, nekem pénz jár vissza, erre ő is feltépte, bár ellenkező oldalról, a pult csapóajtóját, valamit matatott a pénztárgép oldalán, mire az kiköpte a rekeszes pénzesfiókot, belemarkolt a szászsokba, és odaszórt néhányat elé, fogja, és tűnjön el innen, az arca lángolt az indulattól, nem is indulat volt ez már, hanem gyűlölet, nem tudtam megmozdulni, szerencsére a vásárlók nem méltatlankodtak, nem szóltak közbe, csak álltak és vártak, ekkorra ugyanis a másik két pénztárnál is szünetelt a kiszolgálás, a pénztárosok a gépük mellől kihajolva, érdeklődve figyelték a fejleményeket, nekem nem jár ennyi vissza, kérem, mondtam halkán, igyekeztem nyugodt maradni, nehogy megfájduljon a fejem, mert akkor végem, az ember farkaszemet nézett velem, vidd a pénzt és takarodj, sziszegte, de ekkor már teljesen megbénultam belül, a kezemet sem bírtam megmozdítani, néztem a geci kis agitpropost, aki ki akar tiltani a boltjából, a maga helyében én nem mernék letegezni egy értelmiségit, azoknak az időknek már vége, tanácsoltam neki sze-

liden, a pénzt pedig dugja fel magának, eresztettem rá a slusszpoént, most rajta volt a megdermedés sora, ettől kicsit megnyugodtam, visszatért a normális lélegzetem, ismét mozdult a lábam, a karom is, elvettem a két üveg kocsisbort a futószalagról, a százásokat pedig egy híján lesöpörtem a földre, azt megtartottam, elvégre járt vissza pénz, és méltóságteljesnek feltűnő, hangtalan zokniléptekkel elhagytam a boltot, jó a csukád, haver, szólított le az ajtóban egy szerencsétlen, nem adod el, kapsz egy százast, ha befogod a pofádat, azzal a kezébe nyomtam az üzletvezetőtől megvont százast, de a hálálkodását nem vártam meg, ahogy csak rossz lábaimtól tellett, húztam magam hazafelé, már rettenetesen vágytam egy korty borra, reszkető kezem csak harmadszorra talált bele a kulccsal a zárba, de nem tudtam elfordítani, csak később jöttem rá, hogy azért, mert már van a kulcslyukban egy másik kulcs, mégpedig belülről, az a ribanc megtalálta a pótkulcsomat, nyomtam a csengőt, természetesen minden eredmény nélkül, semmilyen mozgást nem idézett elő odabent a csengetés, az erőm pedig, melyet megsokszorozott a várható borok ígérete, a szokásos hirtelenséggel ellillant, lecsúsztam az ajtófélfá mellett a földre, előráncigáltam a szatyromból az egyik üveget, meglendítettem, és a nyakát lecsapva róla, mohón a számhoz kaptam, de rögtön fel is ordítottam, mert a csonka nyak hegyes pereme beleállt az ajkamba, erőt vettem magamon és a fájdalomon, inni kezdtem a meleg lőré, ekkor persze előkerült a szomszéd lány, vihorászva mért végig, na mi az, szomszéd bácsi, pihengetünk, pihengetünk, kérdezte szemtelenül, egy kisfiú volt vele, *Andorka, Andorka, szarok a markodba*, kiabálta, és csúfondárosan rám öltötte a nyelvét, sőt, egy követ is felkapott az aszfaltról, és felém dobta, szerencsére nem talált el, nem bántam túlságosan, de nem egészen értettem, miért szólít Andorkának, Andorka gyermekkorom fagyaltosa volt, triciklin járta a külvárost, mérte a citrom- és vaníliás gombócokat, a környék hülyéjét Bárónak hívták, hát persze, könnyebbültem meg, honnan is tudhatná ez a kisfiú, hogy én nem az Andorka vagyok, hanem a Báró, hiszen akkor még nem is élt, amikor

egy reggel majd arra ébredsz, hogy olyan vagy, mint az apád

emberek jártak el mellettem, belebámultak a képembe, mozgott a szájuk, de nem hallottam, mit mondanak egymásnak, azután egy női arc hajolt fölém, fájdalmat éreztem a karomban, elsötétült előttem minden, forgolódás valamilyen sötét és forró, sokáig tartó nedvességben, melyet csak pillanatokra szagattott fel Sylvie meztelen teste, szőkén és szemérmetlenül nyomakodott hozzám, az arca felé nyúltam, de áthatolt rajta a kezem, közben szörnyen szégyelltem, hogy ezt teszem, hiszen ő másé, és nem is kívántam így soha, vagy talán mégis, és a szégyent ez tette nehezen elviselhetővé, iszonyatos erővel szívott magához, magába a teste, a mellére tapadtam, ügyel-bajjal kibontottam magamat a páncélszerűen rám dermedt nadrágomból, ám hiába akartam beléhatolni, nem éreztem a teste ellenállását, egyszerűen átzuhantam az ölén, mindenébe

ugyanígy hatolhattam volna bele, vagy akár sehogy, átjárható volt az egész teste, ami borzalmat keltett abban a pillanatban, mintha ködből, vagy inkább füstből állt volna össze, gomolygott, égő avar illata terjengett a sötétben, aztán apámat láttam, halott apámat egy hosszú jegenyesoron ballagni, háttal el, egy kutya baktatott mellette egykedvűen, korcs kis jószág, nem volt benne semmi játékoság, könnyedség, ami a kutyákban azért lenni szokott, valamit kiabáltam utána, nyilván, hogy állj meg, fordulj felém, *apa*, de nem fordult meg, pedig nagyon szerettem volna az arcát, látni, mert hátulról is kivehettem, hogy van arca, mint régen, és forgás ismét, sokáig, verődés boltozatokhoz, fájdalmas nyilallások mindenfelé a testben, és megint a nő, de most nem nyúlt hozzám, nézett, azután csak annyit mondott, menjen fel az emeletre, és mosakodjon meg, ezen csodálkoztam, egy idegen nő hogy beszélhet velem így, mi köze hozzám, egyáltalán, hogy kerül ide, később persze a kérdés is megfordult, én hogy kerültem ide, ahol ez a nő van otthon, és kisebb-nagyobb rendszerességgel fölém tolja a lepény képét, nem volt csönd, de nem volt zaj sem, minden letompított volt, vagy csak úgy éreztem, a plafont tudtam először azonosítani a körülöttem keletkezett rendetlenségben, plafon, tehát fekszem, s mert két, egymáshoz nagyon közeli fal egyikének tövében volt a fekhelyem, melyről hamarosan meg tudtam állapítani, valami sebtében felállított pótágy, rájöttem, egy koszlott folyosón fekszem, amit megerősített az is, hogy mindenféle emberek járkáltak mellettem, anélkül, hogy ügyet vetettek volna rám, hol vagyok, kérdeztem egy jószágosnak feltűnő ráncos öregasszony-arcot, aki rövidke időre megállt mellettem, a táskájában matatott, végül rám pillantott, és el is komorodott rögtön, megcsóválta a fejét, s szótlánul arrébb ment, s ez a fel nem oldott bizonytalanság arra készítetett, hogy magammal foglalkozzam a továbbiakban, például azzal, hogyan kerültem ide, de hiába törtem a fejemet, mindösszesen annyira emlékeztem, hogy egy emeleti sörbár lépcsőjén ballagok lefelé, hol az éjszakai tengert látom, hol a lenti fehér falú nyaralókat, meg lehetőszen viharvert állapotban vagyok, egy rendőr áll a lépcsősor alján, és engem néz, én pedig rávigyorgok, de innentől semmi, mintha megszűnt volna a létezésem, eltűnt a rendőr, valami baj lehet velem, eszméltem rá a helyzetemre, nagy baj, mert nem tudok fölemelkedni, a fejem visszahúz a párnára és zúgás lakik benne, s mintha csak az egyik szememmel látnék, a szám teli van idegen anyaggal, ami bűdös és keserű, vagy inkább sós, álmoosságot érzek, de nem tudom lecsukni a szememet, mert ismét megjelenik a nő, felfigyelek rá, hogy fehér köpenye van, amilyen az ápolónőknek, segítek, mondja, meg kell mosakodnia, ezzel zavarba hoz, miért kellene segítenie nekem, egyáltalán, honnan tudja, hogy segítségre van szükségem, nem vagyok beteg, legfeljebb gyengén másnapos, és nyomban kicsire szorul össze a gyomrom, Máté villan az eszembe, akit egyszer bedugtak valami mocskos detoxikálóba, rácsos ágyban ébredt reggel, átdorbézolt éjszaka után, mint egy állat, föl sem tudott emel-

kedni a szomorú alkotmányban, dührohamot kapott és egész nap ordított, a rácsot rángatta és verte, este felé bejött két nagy állat, lefogta, és az orvosnő belenyomott egy injekciót, amitől olyan lett, mint akinek elgurult az egyik kereke, állandóan mosolygott és bárgyú dalocskákat énekelt napokon át, ugye nem, nyögtem ki, amikor a nő fölemelt, ugye, nem csináltam semmi rosszat, csak a fejét rázta, a hónom alá nyúlt és megtartott, mert a lábam nem engedelmeskedett, rá kellett jönnöm, még járni sem tudok egyedül, meleg volt a teste, puha és biztonságos, teljesen rá kellett nehezednem, hogy haladjunk, lépcsőkön botorkáltunk felfelé, erős orvosságzag terjengett mindenhol, ugye, kórházban vagyok, hol lenne, nem is szanatóriumban, vakkantotta durván, és mentünk, vagy inkább vonszolódtunk tovább, a férfi zuhanyzó bejáratánál megállt, berúgta az ajtót, s a bent mosakvó-fürdő emberekkel mit sem törődve, odahúzott egy mosdókagylóhoz, majd jövök, mondta, miután meggyőződött arról, hogy meg tudok állni a magam lábán, a vállán lévő törülközőt átadta az enyémre, s elviharzott, pedig most lett volna szükségem igazán támaszra, mert a tükörben élém táruló látvány minden addigi sejtésemet fölülmúlta, a fejemet hatalmas fehér, átvérzett turbán takarta, s a kötés egyik szememet is teljesen lefedte, az arcom feketélt az alvadt vértől, az ajkam egy nagy, vörösen tátongó repedés mentén a kétszeresére dagadt, vér borította a nyakamat, az ingemet is, alvadt vér a mellemen, le egészen az övemig, nem tudom ki, de rettenetes mészáros munkát végzett rajtam, fölemeltem a kezemet, és az is feketélt, meg sem mostak ezek a dögök, úgy operáltak szét a fejemet, persze nem lehettem biztos abban, megoperáltak-e egyáltalán, vagy csak bekötöztek, a sok állástól és bámészkodástól erősödött a szédülésem, így szó sem lehetett mosakodásról, kapaszkodtam a repedt kézmosó peremében, azután elsötétült minden megint

apa lent feküdt az árokban, hóna alatt egy őszszelapított tortát szorongatott, apa a tortával az árokban, az én szép, kicsi, törékeny, részeg apám

a rendőr jószágosnak látszott, alig élemedő férfiú, aki reggelenként lenyomja a minimum harminc fekvőtámaszt, malackás bőre vígan rózsállott elő kékes inggallérjából, kicsi tokarengedezés, még épp férfias kivitelben az is, apró, élénk és folyton derűs szemek, jártak ide-oda, fürgén és felhőmentesen, hát így a rendőr, aki az ágyam szélén ücsörgött, türelmesen egyensúlyozva a billedékeny alkalmi jószággon, meghagyandó, nem igazán a rendőröknek valók ezek a kórházi pótágyak, de férfias szuszogással vissza- és visszatornászta magát az esetleges dőlésekből, megrendülésekből, ilyenkor hangos olyh'-t kiáltott, szája szétszaladt a fején, megvakarta a tarkóját, a mozdulattal, na látod, öcsém, az igazi rendőr még a pótágnak sem dől be, időnként pedig megpaskolta az arcomat, egyszer még bele is csippentett, nem erőszakosan, amúgy apás-babás alapon, tekintete

ez idő tájt jóssággal és elérzékenyüléssel volt tele, szinte könnye csordulásáig ügyelt arra, hogy ne érezzem a megérkezésétől kezdve árvának magamat, ami szükségképpen azzal járt, hogy valóban nem éreztem magamat *annyiira* el-esettnek, jó elestél, bátyuska, heherészett fel időnként, a betyár mindenit, és tovább vakargatta a tarkóját, én pedig időről-időre elaludtam, ébredéseimkor pedig ott ült a rendőr fölöttem, ugyanabban a tarkóvakaró pózban és ugyanabban a negédes tekintetben, ami egy idő után, árvaság-feloldás ide vagy oda, egészen terhes kezdett lenni, amit ő alighanem megérezett véres tekintetemből, mert folytonos vigyorgása tűnődésbe, majd észrevehető csalódásba csapott át, haza kellene már menned, bátyuska, mondta végül egyszerűen és csöppet sem kedvesen, megpróbáltam felemelni a fejemet, nem sikerült, de amikor közöltem ezt vele, csak nevetett és csóválta gallérja fölött a rózsaszín, feszes malacbőrt, nem a fejeddel mész haza, bátyuska, hanem a lábaddal, azt próbáld meg felemelni, megpróbáltam és sikerült, az a pillanat volt, amikor bárminek elfogadtam az igaz voltát, a lábemelési csodatételnek is, emberem felállt, utat engedve ezzel a felkelésemnek, ami elég gyalázatos mutatványként sült el, mivel a lábam ugyan felemelkedett, sőt, a fenekem is, de a fejem ott maradt a párnán, ennek következtében fél testemmel leestem, a másik felével felakadtam egy pillanatra a pótágyra, de a Villon óta lehúzóznak tudott segg ragaszkodott a magasabb régióihoz, így lerántotta azt is a kövezetre, a kurva anyját, futott át az agyamon a fájdalom és a következő ájulást megelőző gondolat, itt is svábbogarak vannak, de mennyi svábbogár, mégpedig, menni fog ez, bátyuska, csak ne hagyd el magad, tizenhét kilométerre vagyunk a szállásodtól, meg se kottyán egy ilyen fiatalembernek az ilyesmi, pattanj fel, vár otthon a meleg ágy a bábuskáddal, és én először gondoltam a helyzet komikumára, vagy inkább fantasztikumára, vagy inkább mindkettőre, hiszen ki tud különbséget tenni olyankor ezek között, amikor az ember szétvert fejjel fekszik a kövezeten, fölötte áll egy csupa egészség, élet és vidámság malacrózsaszín képű rendőr, de a feje olyan magasan van, amit soha el nem érhet halandó fekvő, és szólongat, nógat, indulásra ösztökél, lám, már meg is ragadja a karomat, fáj, nyögöm az első rántására, elmúlik, böffent felém egy flegma fokhagymás bízattatás, de a hangnem rögtön átcsap méltatlankodásba, bátyuska, ha te nem emeled a nagy seggedet, akkor én hiába rángatlak, hát nem érted, hogy haza kell menned, és hangjában már türelmetlenség is bujkál, *nem maradhatsz itt* tovább, suttogja lejjebb eresztve a gyöngye malacbőrt, de nem magyarázza meg, orvul a derekam alá nyúl, egy hirtelen mozdulattal fölránt, ordítok a fájdalomtól, ami főleg nem tetszik a hivatali személynek, nem érti, hogyan fájhat a derekam, ha a fejem verték szilánkokra, bátyuska, ha ordítasz, hát én verem be a pofádat, és megint nevet egészséges fogazata, és már állunk is, erősen tart a hónom alatt, biztosságot ad a karolása, vállára hajtom a fejemet, akár a szerelmesek, szép pár vagyunk, vihog, csak össze ne vérezz, húzni kezd, roppant fájdalmaim van-

nak, mintha a koponyámba nyúlna a kezével, s ott megragadva valamit, vonszolna a nyúlós homályon át, most szépen kimegyünk innen a szabadba, vízvezetékszerelő-kék ajtók előtt haladunk el, várakozó nyomorultak között, akik ügyet sem vetnek ránk, legfeljebb a rendőr láttán húzódnak félre bátortalanul, a lábam erőtlenül vonszolódik utánunk, mintha egy fehér úszósapkás fókával táncolna a rendőr az álarcosbálon, de büdös vagy, bátyuska, lihegi, csak úgy magának az ember, de kibaszottul büdös, a különös pár végre ellebegvonszolódik a bejárati ajtóig, a rendőr térdmagasságba emelt lábával kitémasztja a kivételesen zöldre mázolt tömör faajtót, egy határozott mozdulattal, hatalmas nyögés kíséretében kipenderít a föltárulkozó résen, leírhatatlanul erős fény csapódik a szemembe, el- és megvakulok abban a pillanatban, ne, a kurva anyádat, ne, üvölti, a rettenetes fényhomályban valami olyasmit látok, hogy egyik kezével a rendőrsapka után kap, a másikkal énutánam, de mindkettőnk elvétí, a sapka mögé pottyan a túlméretezett sárrácsra, én elé, legurulva a lépcsőn, áll a rendőr, vakarja két kézzel a tarkóját, a rózsaszín malacbőrön verejtékek gyémántjai peregnek lefelé, lefelé a gyémántok, a rendőr tündöklő gyémántjai

a nap tűzött a dögre, teljesen elveszítettem az időérzékemet, nem tudtam már, mennyi ideje ülök kábulatban a saját ajtóm előtt, rettenetesen unatkoztam, és közben elkezdtem bűzleni, húgyoznom is kellett, mégsem vitt rá a lélek, hogy behúzódjam a kerítés melletti ecetfa árnyékába, a kocsmával pedig meg sem próbálkoztam, félttem, felismer az asszonka, s visszafektet egy hajdanvolt történetbe, ahol már semmi keresnivalóm, bent a nő teljes némaságba burkolózott, csak remélhettem, hogy nem pusztította el magát, párszor azért odatapasztottam a fületem az átmelegedett papundeklihez, de semmit sem tudtam hasznosítani a fülem és a forró ajtólemez találkozásából a nehezen viselhető fájdalomon kívül, a zajtalanság persze meg is nyugtatott, nem pakolászik odabent az anyáskodó élőlények legerősebb reflexének engedelmeskedve, legfeljebb elhever, alszik, kipihen, relaxálja az előbbi huzavona fáradalmait, a borom viszont sajnálatos módon a végét járta, többször megfordult a fejemben, melyben egyébként, ezzel párhuzamosan, elkezdődtek a szokásos nehéz lüktetések is, hogy végleg kizáródtam a saját életemből, a megszerkesztett pusztulásból, *erőltetett, modoros pusztulásromantika*, forgattam a felöklendezett szavakat megdagadt nyelvemen, erőltetett a lófaszt, a pusztulás megéléséhez, sőt, átéléséhez elhatározás kell, fantázia és némi bátorság, mondjuk nem kevés, nem pedig romantika, ha az ember a saját kipárolgásától szédül a saját ajtaja előtt, közben szörnyen kell húgyoznia, mégse mer, az nem romantika, még csak nem is élet, s főleg nem mindösszesen kitaláció, mert mitől lenne élet a kétségbeejtő semmittevés, más, valami finomabb ez, egyfajta értelmiséginek készült, valójában önfeloldó szédület, amikor valaki abból a világból kísérli meg a kilépést, amelybe már be-

lerágta magát, féreg hosszú évek szívós munkájával az almába, visszamenőleg összetörni az érettségi bankett vendéglői porcelánjait, lehúzni a gyűrűsujjról a diploma emlékéül kapott pecsétgyűrűt, és a pontos vonalakkal megkomponált tervrajzokkal együtt lehúzni egy látszólag semmit sem érő, mert mérőeszközökkel nem behatárolható, létforma bugyborgó klozetjén, a *lehettem volna* felcserélés az *úgy vagyok, hogy nem leszek* tartástalan perspektívájával, mert az efféle tartásosdi, mint az előző, fedezéképítés is egyben, mögéje húzódva remekül fel lehet cserélni a vállalkozást a modellek felvállalásával, elfolyjni inkább, hajt valami egy idő óta, hogy inkább szétfolyni, beleömleni a külvilágtól leválasztott odú nyomorúságosnak feltűnő formáiba, s felvenni annak a kitüremkedéseit, ez persze legalább annyira sablonos, mint az a másik, és mégis, mégis van, ami nagyon is elkülöníti attól, ez pedig a lélek hazatérése önmagához a szenvedésein keresztül, szétroncsolódása a megigazulásához, a történető időt, a cselekvések színterét megtartó időt felcserélni az emlékek felforrósodó jelenidejével, az egyetlen értelmezhető és szerkeszthető valósággal, nem élni akartam már, csak emlékezni, tehát mégis élni akartam végre, ez a *csak* azonban egy általam lényegibb forma felé közeledés lehetőségét jelentette, az emlékeimhez pedig úgy véltem a legközelebb hatolni, ha a keleti filozófusok módjára, de nem a ő rendszerüket, főleg nem filozófálgató faszverésüket alkalmazva, kivonom magam a saját életemből, bogarat a páncéljából, csigát a házából, taknyot az orromból, és természetesnek elfogadva halálra ítélesem eme módját, sértődés nélkül fosztom meg magam fénytől, értékektől, ítéletektől, szándékoktól, vakablak alá vetem meg az ágyamat, s elindítom végtelenbe tartó utazásomat a múlt nehéz szagú díszletei között, miközben minden rezdülésemet figyelem abban a másik időben, egyúttal a másik időbe beleereszkedő jelenvalóságomat is, hallgatom a keletkező hajszálrepedéseket, nyomon követem, hogyan mélyülnek és szélesednek sebökké, hogyan forrják vissza magukat és hogyan válnak tályogokká később, természetes tehát, hogy valami elutasítja bennem a tapasztalatot, mely egyszerre jelentené a kilépésemet magamból és a más beengedését magamba, ezt egyetlen módon kerülhettem ki, ha átoldom magam a gondolataimba, s megpróbálom külső kiterjedésemet, az arra fordított figyelmet, az arról való gondoskodásomat a minimálisra redukálni, s ez már sikerült volna is, jóllehet az éhenhalás árán, lásd a cigány lovát, de ez a nő, ez a szikkadt fekete nősténykreatúra most idejött és belerondított a gépezetbe, porszem csak, jelentéktelen tétel, de a szerkezet máris szétroncsolódott, azzal, hogy beékelődött valahova

több magány, több erő

azért beengedhetne, cserében, hogy kiengedett egy csomó, az érkezéséig ott-honossá szelídült magányállatot, dobolt a halántékomban a meleg, lehet, már be is húgyoztam, rémültem meg, azzal az istenverte könyvvel meg mit akart, ki sem nyitotta, bele se néztem, csak hurcolja magával, mint a Bibliát, vagy

mintha bíró a büntető törvénykönyvet, elborzadtam, mert megjelent előttem pengevékonyra összehúzott, ezüstté fészített szája, igen, most bent vannak ketten, a nő meg a könyv, bent basszák egymást, és hullámzott velem a lépcső, amin ültem, az én életemben még soha nem volt egyetlen olyan pont sem, amelyik szilárd lett volna, csoda, hogy eddig egyszer sem kaptam tengeri betegséget, bár még kaphatok, ha ennyire süt a nap és ennyire hánykódik seggem alatt a felforrósodott, rapcsos műkő

a tarkómnál fogva odanyomott a falhoz, sárgára mázolt, kék ablakkeretes ház előtt álltunk, s a szabad kezével vadul integetett az utcán elhaladó autóknek, de egyenruha ide, egyenruha oda, le se szarták rendőrünket az autósok, aki egyre idegesebb lett, időnként elengedett, és az úttest pereméig futott, hogy radikális nyomatékát képezze hivatali akarátának, ilyenkor viszont lassan, hangtalanul lecsúsztam a fal mellett a földre, úgyhogy vissza kellett futnia a járda foghíjas kövezetén vergődő véres kupachoz, felrángatnia, a fülébe kiabálnia, ne, bátyuska, ne basszál már ki ennyire velem, így sohasem fogunk hazatérni, a hangja messziről jött, de erős volt mégis, és hasogatta a fejemet, forogtak velem a szemközti park hatalmas öreg fái, majd hirtelen mind fölkerült az égre, ne, bátyuska, az összes szentre kérlek, már megint elestél, szedd össze magadat, mindenki bennünket néz, dühöngött, majd egy idő után már nem törődött velem, csak a megállítandó autókra vadászott, összekuporodva hevertem a fal tövében, cipők koppantak, csoszantak az arcom mellett, szinte a számba léptek, de egyik sem csodálkozott el rajtam, szájpaddásom kiszárította a nap, föld ízét éreztem, barna, meleg távoli földszagot, majd a rendőr erős markolását a tarkómon, húzott maga után egy furgonhoz, feldobott a platóra, csakúgy nyekkentem, fejem odaütődött a fölforrósodott vaslemezhez, az ütéstől rögtön megjelent a téglagyár képményének az alkonyi sziluettje, horgászbottokkal ballagunk a hűvösödő délutánban, szitakötők és őket üldöző fecskék felhői között, a zsákban köles volt már, köveket kellett egy zsákban cipelnem, anya